

جریدہ علیہ

مشیت جلیلہ اسلامیہ ک جریدہ رسمیہ

برنجی سنہ آمدہ بر نشر اولنور عدد ۱۰

۳ رجب سنہ ۱۳۳۲ و ۱۵ مایس سنہ ۱۳۳۰

« لیلہ رغالہ عیمة المواب »

امور اداره و تحریریه مشیخت علیا مکتوبخیانی طرفندن نظارت اولنور.

مطبعة عامره — استانبول

۱۳۳۲

اصول محاکمات شرعیه دائر بعض مواد حقنده نظامنامه

برنجی ماده : حضور حاکم دن بشقه بر محله وقوع بولش اولدینی در میان اولنان اقرارک شهود ایله اثباتی ادعاسی صحت وقوعی حقنده دلائل و امارات قویه موجود اولمادق مسموع اولماز .

ایکنجی ماده : مصارف محاکمه و اعلام خرجی دعوا ده حقنر چقان طرفه عائددر . شوقدر که دعوانک بر قسمنده مدعی و دیگر قسمنده مدعی علیه حقنر چقدینی تقدیرده مصارف محاکمه و خرج اعلامدن محکوم به مقداری مدعی علیه تحمیل اولنور ماعداسی مدعی به راجع اولور .

اوچنجی ماده : محکمه شرعیه دن وقوع بولان دعوته اجابت ایتمیانلر حقنده محاکمه غایبه اجرا اولنور . و صادر اولان اعلام غایبی علیه تاریخ تبلیغدن اعتباراً اون کون ظرفنده حکمی ویرن محکمه به اسباب دفع و جرحی محتوی استدعا تقدیم اولنق صورتیه اعتراض علی الحکم اولنه بیلور . یوم تبلیغ داخل حساب ایدلیه جک اولان اشبو مدته معترضک بولندینی محل ایله حکمی اعطا ایدن محکمه اراسنده کی مسافه نك بهر آلتی ساعتی ایچون بر کون ضم اولنور .

دردنجی ماده : مدتی ظرفنده ویرلمیان اعتراض عرفالیری رد اولنه رق اعلام غایبی کرک بوصورته و کرک مدتی ظرفنده ویریلوبده معترضک دعوته عدم اجابتی ویا درمیان ایلدیکی دفعک عدم ورود ویا عدم ثبوتی حالده وجاهی حکمی آلیر و لزوم تنفیذی ظهرینه مقتضی اعلامی شکلنده یازیلور .

بشنجی ماده : وجاهاً صدور ایدن ویا غیباً صادر اولوب ماده سابقه حکمنجه وجاهی حالی اکتساب ایلان اعلامات و حجج شرعیه تاریخ تبلیغدن بدء یکرمی کون ظرفنده تمیز اولنه بیلور . بوبابده کی استدعا حکمی ویرن محکمه به اعطا اولنه جفی کبی طوغریدن طوغری به فتواخانه عالی یه ده تقدیم اولنه بیلور . شوقدر که قابل اعتراض اوله رق صدور ایدن اعلام تمیز بهک ظهرنده محلی محکمه سنک مهل معین ظرفنده علیه اعتراض وقوع بولامش اولدیغنه دائر مشروحاتی بولنق لازم کلیر .

التنجی ماده : بشنجی ماده وجهله تمیزی استدعا اولنان اعلامات و وثائق شرعیه صورتلریله برابر ضبط دعوی و اعلام و وثائقده محکی اعلامات و وثائقک مصدق صورتلری

برابر اولدینی حالده قاضی طرفندن طوغریدن طوغری یه فتوا خانۀ عالی یه مسارعة کوندریلیر .

یدنجی ماده : اعلامات و وثائق شرعیه قاضی یه و محکمه یه مخصوص مهرایله تختیم ایدلگده مرعی و معتبردر .

سکزنجی ماده : اعلامات و وثائق شرعیه نك حق تمیزی علیهنه صادر اولان طرفه عاندر . لهنه صادر اولان جانبك حق تمیزی یوقدر .

طقوزنجی ماده : اشبو مواد نظامیه تاریخ نشرندن اعتباراً مرعیدر .
اشبو نظامنامه نك موقع مرعیته وضعی و نظامات دولته علاوه سنی اراده ایلدم .
۸ جمادی الاخر ۱۳۳۲ و ۲۱ نیسان ۱۳۳۰

نمونه

داخلیه ناظری	حریبه ناظری	شیخ الاسلام و اوقاف عایون ناظری	صدراعظم و خارجیه ناظری
طاعت	انور	خیری	محمد سعید
نافعه ناظری	شورای دولت رئیس	مالیه ناظری	بحریه ناظری
حمود	خلیل	جاوید	عذلیه ناظری
پوسته و تلغراف و تلفون ناظری	معارف ناظری	تجارت و زراعت ناظری	ابراهیم بك
***	احمدشکری	سلیمان البستانی	

« ماده لره عائد توضیحات »

مدار انتظام عالم اولان عدلك تأمین و توزیی امرنده کی احکام جلیله شرعیه نك بین انناس متکون حادثاتی^۱ درلو کشو اشدن مصون بر صورتده فصل و حسم ایله انوار عدالتك التماعات فیضا فیضی و آهنگ و فاق امتك تأمین و تطمینی من کل الوجوه کافل بولندینی وارسته تذکار اولوب احکام منیفه مذکور نك صور تطبیقیه سنه متعلق خصوصات فرعیده الجاآت حال و زمانه کوره وسائل مقتضیه توسل ایدیلرک نعم عدل و حق کمال سرعت و سهولته نشر و استحصالی اسبابی استکمال ده لازمه دن بولمسنه بناء ینه حقایق شرع عالیدن استفاضه ایله ایجابات حاضره نظر اعتباره الهرق محاکم شرعیه جه تطبیق اولمقی اوزره مواد نظامیه آنقه ترتیب اولمشدر . بر مسئله ده مدعی علیک اقراری نتیجه قطعی یی تولید ایچون اك مهم اساس اولوب بودرجه حائز اهمیت اولان بر کیفیتك حضور حا کدن بشقه بر محله و وقوع بولش اولدینی درمیان ایدرک شهود ایله اثباتی ادعا سنده بولنا نلرک طلبلری بلا قید و شرط قبول اهمیت کیفیتله متناسب اولمیه جفتدن^۲ بشقه بویه بر قید و شرطك عدم موجودیتی سویه اخلاقیه سی ابطال حقوق ناسه

* خستدر ** بولممدی *** پیرونده در .

مساعد بولنانلر ایچون باشلیجه مدار تزویرات اوله بیله جکی و بناء علیه شو بوزدن بر چوق حقوقک پایمال اولسی و نزاهت اخلاقیه نك منافع غیر مشروعیه فدا ایدلسی کی عدل حق و فضل و اخلاقه مغایر احوال مؤسسه نك وقوعی ملحوظ و حتی مع التأسف مشهود بولندینی و اساساً اقراره شهادتده شاهدلر بیله اقرارک هزل و اکراه کبی بر تأثیردن مصونیتی تدقیق ایله شرعاً مکلف طوبیلدینی جیتله اصول محاکمه حقوقیه ده دخی قبول ایدلش اولدینی وجه ایله اقرارک شهود ایله اثباتی ادعاسی مسموع اوله بیلیمک ایچون صحت وقوعنده دلائل و امارات قویه موجود بولمق شرط قلنه رق برنجی ماده اکاکوره ترتیب اولمش و بو بابده امضا و مهری تطبیقاتله ثابت اوراقل وجودی و یا مصلح و یا محکم رفتیه حل مسئله موافقت مثلاً آز چوق اساسک طرفینجه مظهر قبول اولدینی اشراق ایدر احوالک تحقیق کبی دلائل و امارات قویه نك اشتراطی محاذیر مسروده بی رفع ایله جکی درکار بولمشدر.

مصارف محاکمه و اعلام خرجنک حقسز چقان طرفدن آلتسی حقسز لغیه متقابل بر معامله عدالتکاری اوله جنی بدیدار و احکام عالیّه شرعیه نك عدل و نصفت اساسنه مبتنی بولندینی مستثنیٰ تذکار اولوب مصارف محاکمه و اعلام خرجنک صورت مطلقه ده مدعیدن اخذی آز چوق ضرری و حتی بضاً مدعا بیدن فضله مصرف و خرج و یرمک کبی مغدورینتی مستلزم اوله رق شو حاله دوامی ایسه مشقتک تیسیری جلب ایتسی و ضررک ازاله اولنسی کبی قواعد اصلیه منافی و معامله نك مقتضیات شرع شریفه توقیفی مقتضی بولندیفندن دعوتیه مصارفنک عدم اجابتندن طولانی متمرده عائدیتی بولنده کی حکم فقهی بی تنظیراً ذکر اولنان مصارف و خرجنک حقسز چقان طرفدن النسی و دعوانک بر قسمنده مدعی دیگر قسمنده مدعی علیه حقسز چقدینی تقدیرده ینه بو اساسه توفیقاً محکوم به مقدارنک مدعی علیه و ماعداسنک مدعی به راجع اولسی موافق کوریلهرک ایکنجی ماده بویولده تنظیم ایدلشد.

محاذیر عیدیه سی درکار اولان متعدد دعوتیه تبلیغی اصولی بوندن اول موقع تطبیقه وضعی اراده سنیّه حضرت خلافتپناهیه افتران ایدن ماده نظامیه ایله النسا ایدلش اولدینی کبی دعوت واقعهیه اجابت ایتیانلره قارشیده تدابیر لازمه اتخاذ اوله رتی رؤیت دعاوینک تأخردن وقایه سی لازمه دن اولسنه و عدم اجابتده بولنانلردن کافه سی حقنده جبراً محکمهیه احضار معامله سنک تطبیق محذردن غیر سالم اولوب قوانین و نظاماتک عموم ایچون قابل تطبیق بر حاله ترتیب و تنظیمی حکمت حکومت و عدل و سیاست ایجابندن بولنسنه بناء دعوت واقعهیه اجابت ایدلدیکی حاله محاکمه غیاییه اجراسی ضروری و حکم غیابی علیهنه واقع اوله جق اعتراض ایچون طوغریدن طوغرییه حکمی و یرن محکمهیه مراجعت اولنسی و مدتکده بر صورت کافیه ده تعیین و تحدیدی مقتضی بولمش و معترضک بولندینی محل ایله حکمی اعطا ایدن محکمه اره سننده کی مسافه نك بهر آلتی ساعتی ایچون بر کون ضم اولنمی اوزره بو بابده اون کون مدت اعطاسی کافی کورلش اولدیفندن اوچنجی ماده بو اساسه توفیقاً قلمه آلمشدر.

اعلام غیاییرک نه وقت و نه صورتله و جاهی حکمتی اکتساب ایدرک تنفیذ اولنه بیله جکی تعیین و تصریح لازمه دن اوله رق مدتی ظرفنده و یرلیان اعتراض عرضالریک ردی طبیعی اولسیله بو صورتده و یا خود عرضحال مدتی ظرفنده و یرلش اولوب معترضک دعوتیه اجابت ایتماسی و یا درمیان ایلدیکی دفعهک اساساً غیر وارد اولسی و یا دفع واقع وارد اولوب ده مرتبه ثبوتیه ایصال ایدیله مامسی حالنده اساساً

بالحا که اسباب حکمدن برینه ابتدا صورتیه صدور ایش اولان اعلام غیابنک و جای حکمی آلهرق تنفیذی ایجاب ایده چی بدیهی بولنش و اعلام غیابیده حکمک اسباب ثبوتیه سی مندرج اوله جفته کوره آیریمجه اعلام تنظیمی تأخراته بادی و علاقه دارلر ایچون بالوجوه مشکلاتی مؤدی اولقله برابر ذات مصلحت اعتباریه ده بر فائده بی مستلزم اوله میه جفندن لزوم تنفیذک حکم غیابی بی حاوی اعلام ظهرینه مقتضی اعلامی شکنده یازلسی کافی کورلش اولسیه دردنچی ماده بو یوله ترتیب اولمشدر.

احقاق حق خصوصنده طرفینه لزومی قدر مهل اعطاسی لازمه دن اولدینی کبی تخصیص اولنه جق مهلتلرک احتیاج ایله متناسب بر صورتده تقدیریه بارقه عدل وحقک بر آن اول تجلیسنه خدمت دخی واجبه دن اولسنه و وجاهت صدور ایدن و یا غیاباً صادر اولوب و جای حالی اکتساب ایلین، اعلامات و حجج شرعیه نک تمیزی ایچون تاریخ تبایغندن بدأ یکریمی کون کافی اوله جنی درکار بولمنسه بناءً اعلامات و حجج مذ کوره نک تمیزی ایچون معین اولان مدتک یکریمی کون اوله رق تعدیل موافق کورلش و محاکمک استقلالی و معاملات ناسک تسریع و تسهیل اعتباریه بو باده کی استدعالرک حکمی ورن محکمه یه و یا طوغریدن طوغریه فتواخانه عالییه ویرلسی تنسیب ایدلکله برابر بر طرفدن اعتراض دیگر جهندن تمیز طریقارینه مراجعتله مخالف نتیجه لر حصوله محل قالماق اوزرده اعلام ممیز بهک ظهرنده علینه اعتراض وقوع بولامش اولدیفته دائر مشروحاتک وجودی ضروری عد ایلش اولدیفندن بشنچی ماده بو اساسلر دائره سنده یازلمشدر.

تمیز استدعالرنک حکومت محله یه اعطاسنه و اورادن مقام مشیخته اسراسنه بو یوزدن آژ چوق بر زمان صرفی انتاج ایلین معاملاتک اجراسنه سالفالد کر بشنچی ماده حکمنجه محل قالماش اولدینی کبی طوغریدن طوغریه حکمی ورن محکمه یه اعطا اولنه جق استدعالرک اوراق و متفرعات لازمه سی ده وقت وزمانیه فتواخانه عالییه کلرک بولنرک محللرندن جلی ایچون بشقه جه معامله و مخبریه لزوم قالماق اوزره تمیزی استدعا اولنان اعلامات و وثائق شرعیه صورتلریله برابر ضبط دعوی و اعلام و وثائقده محکی اعلامات و وثائقک مصدق صورتلری قاضی افندی طرفندن طوغریجه فتواخانه یه مساعره ارسال قلنه جنی آلتنچی ماده ده کوسترلشدر.

اعلامات و وثائق شرعیه ده کی مهرلرک تطبیق اعلامات و وثائق مذ کوره نک ساخته اولدینی حقنده حصول قناعت فکرینه محمول اولوب حال بوکه کاتب عدلالره امثالی طرفندن تنظیم اولنان سندات و وثائقه موضوع مهرلرک محل آخردن تدقیق و تصدیقنه محل کورلماکده اولدیفته و فی الحقیقه بو بوله ساخته کارلره جرأت ایده جکلر ایچون موجود اولان مجازات قانونیه بر قوه زاجره تشکیل ایتدیی کبی بالعموم محاکم شرعیه ایچون مهر رسمیلر یایدیرلش اولوب قاضی افندینک مهریه محکمه مهر رسمیسینک اجتماعی حالنده ساخته لک احتمالی بعید قاله جفته نظراً اعلامات و وثائق مذ کوره نک تمیزی مطلوب اولدینی حالده منحصرأ مهرینی تطبیق ایچون فتواخانه عالییه کوندرلسی و طشره جه حجج و سندات معلومه ده کی قضاة مهرلرنک هیئت معلومه عدلیه جه تصدیق ایدلسی کرک فتواخانه عالی و هیئت عدلیه کرک ارباب مصالح ایچون فضله برکلفندن عبارت قاله جنی و بو یوزدن بر خیلی زمانکده فوت اوله جنی درکار بولنش اولسیه مهر تدقیق و تصدیق مجبوری و کلفتی بر طرف ایلک اوزره یدنچی ماده تنظیم اولمشدر.

اعلامات و وثائق شرعیه نک موقع اجرایه وضعندن اول علینه صادر اولدینی طرف حقنده

بر حق تمیز قبول ایدلک موافق ایسه ده لهنه صدور ایدن طرفک طلب تدقیقه صلاحیتدار عد
ایدلسی هنوز اعتراضاتی بیان و ایراد ایتماش اولان محکوم علیه ایچون تدقیقات مسبوقه الجاسیله
حصولی محتمل امر واقعدن ناشی طریق قانونی نك انسدادینی مؤدی اوله جفندن اشبو محذوری بر
طرف ایتمک اوزره حق تمیزك یالکز علیله رینه صادر اولان جانبه عائد بولندی سکرزنجی ماده ده
تصریح ایدلش و لهرینه صدور ایدنلرک طلب تدقیق بولنده کی صلاحیتلرینه نهایت ویرلشدر .

فتاویٰ شریفه

زید مؤمن بر امر ذی باله شروع ایتد کده مبارک و کامل اولمق ایچون « بسم الله الرحمن
الرحیم » الحمد لله رب العالمین « ایله بدأ ایتمک لازم اولور می الجواب : اولور [*]

*
**

زید صغیره قاضی عمروی وصی نصب ایتد کدن صکره زید بالغ ورشید اولوب بعده اون بش
سنه مرورنده زید بلاعذر سکوت ایتمشکن بکردن قرضدن شوقدر غروش الاجم وارددر
دیودعوی و بکر بالکلیه انکار ایلسه زید مجرد رشده حکم شرعی لاحق اولماغله مرور زمان
اولماز دیمکه قادر اولور می الجواب : اولماز .

*
**

زید صغیره قاضی عمروی وصی نصب ایتد کدن صکره زید رشید اولدیغی حالده بالغ
اولدقده عمروک یدنده اولان مالنی عمرودن آلمغه قادر اولور می . الجواب : اولور .

*
**

بوصورتده زید بالغ ورشید اولدقدن صکره بعض اشیا سنی بکره بیع ایلسه مجرد رشده
حکم شرعی اولمدین واقع اولان بیع صحیح اولماغله اشیا مزبوریه نی بکردن آلورم دیمکه
قادر اولور می الجواب : اولماز .

*
**

[*] ذات سائی جناب مشیختپناهی طرفندن تیمناً ایلاک امضا اولنان فتاویٰ شریفه در .